

בית דין לערעורים משמעת סטודנטים -

פסק דין

בהתייחס לערעור שהוגש על ידי [REDACTED] על פסק דים של בית הדין המשמעת לסטודנטים בענינה, להלן פסק הדין של בית הדין לערעורים:

התייחסות פרטנית לסעיפי הערעור:

1. לגבי סעיף 11 - הקובלנה. אנתנו מקבלים את עמדת האוניברסיטה מכיוון שלאור התנהלות החליך, אשר כלל תהליך גישור שבו נחשפו הטענות כנגד הנילוטה, ולאור העובדה שלקובלנה צורפו ממצגים, היה בחר [REDACTED] במה היא מואשמת בנוסף, במסגרת ליווי שקיבלה על ידי אגודת הסטודנטים הומלץ לה מספר פעמים להעזר ביעוץ משפטי.
2. לגבי סעיף 21 - סמכות בית הדין. לבית הדין סמכות לדון באירועים שהתנהלו בזמן שהייתה [REDACTED] סטודנטית באוניברסיטה, ואכן הגבלת את הדיון לאירועים טרם לסוף יוני 2016, או סיימה [REDACTED] את תקופת לימודיה באוניברסיטה.
3. לגבי סעיף 42 - בסעיף זה הועלתה טענה שהאוניברסיטה לא פעלה כנגד המתלונן, לאור טענותיה של הגב [REDACTED] בפרוטוקול הדיון הראשון שנערך בבית הדין קמא הופנתה שאלה זו על ידי הנילוטה לבית הדין ולתובע והיא מעתה כבר אז כי עדיין שמורה למתלוננת הזכות לפנות ולהתלונן בפני פרז [REDACTED] על פי המהל.
4. לגבי סעיף 51 - הפניה לפסיכולוג המטפל [REDACTED] לא מצאנו פגם בפניה לפסיכולוג שכן הפניה מעשתה בשיתוף פעולה מלא של [REDACTED] ובאופן חוקי. יתרה על כך - בסופו של דבר הפניה לפסיכולוג אף תמכה בעמדתה ש [REDACTED] (להלן) כך שיצאה נשכרת ממנה.
5. לגבי סעיף 31 - קיזמה של הטרדה מינית. בנימוקי הכרעת הדין נרשם שאין מולקת על עובדות המקרה אלא על הפרשנות ציטוט: "ההבדל בין אישור העובדות לבין המציאות כפי שתופסת אותה [REDACTED] הוא שהיא לא ראתה בהתנהגותה הטרדה מינית או הטרדה כלל". השופטים בצעו תבחנה בין "מסכת תופח של הטרדות באופן כללי" לבין "הטרדות מיניות" והגיעו למסקנה שיש מקום להגדיר את העבירה כהטרדה מינית. אנתנו מקבלים חלקית את טענות הערעור, ומזכים את הנילוטה מאשמתה של הטרדה מינית, אבל סבורים שאכן הייתה התנהגות שאינה הולמת סטודנטית בקף הגבוה ביותר בחומרתו, ושאליה נתייחס להלן כ"הטרדה".

נימוקים לגבי (אי) התקיימות הטרדה מינית

לדעתנו, מדובר במקרה בו לא נשמרו נורמות ראיות של דיסטנס בין הנרצה לבין הסטודנטים בקבוצתו. כפועל יוצא היה כשל במיצוב יחסים תקינים ונורמטיבים בין המנחה לסטודנטית. על פי התרשמותנו, מקריאת כלל החומרים בתיק, ובפרט - הפרוטוקולים משני הדיונים שהתקיימו וכן החומר שהועבר מתילוטה לבית הדין, נראה כי היה דפוס יחסים מתעתע בהיבט של רמת האינטימיות בין המנחה ובין הסטודנטית. במותח מתעתע אנתנו מתכוונים שאפשר היה לפרש בדרכים שונות את היחס הבלתי פורמאלי של המנחה כלפי הסטודנטית, ולא הוצבו גבולות עקביים לגבי אופי השיח הבין אישי. לגבי חוסר קיזמם של גבולות בחרים בין האקדמי לבין האישי אפשר לקחת כדוגמה את ההסכמה למפגשים מחוץ לאוניברסיטה, לרבות מפגשים חברתיים (סגון החלקה על הקרח), ואת הנורמה של שיח בעל אלמנטים מיניים, בין בהתבדחויות או בשיחות אישיות.

עפ"י החוק, אלמנט אחד בהטרדה מינית הוא שיה בעל התייחסויות מיניות, ושיו כזה אכן היה בין הסטודנטית והמנחה, אשר שניהם היו שותפים לו. אף על פי כן, על מנת להגדיר הטרדה בתור "הטרדה מינית", החוק דורש אלמנט נוסף, והוא שהאדם יראה למטריד כי אינו מעונין בתייחסויות אלה. לענין דעתנו, מתוך כך שגם [REDACTED] נרג לנקוט לעתים בתייחסויות מיניות (בין אם בקומטציה מבודחת או אחרת), אזי לא היתה הגב' מצופה להבין כי התנהגות מסוג זה אינה מקובלת על [REDACTED] בנוסף טענה הגב' [REDACTED] כי באירוע קודם (בתחנת הרכבת ארלוזורוב), נשקה לפרידה את ד' [REDACTED] ללא ששמעה ממנו התנגדות עקרונית לכך וגרסתה לא נסתרה. לגבי משא שמירת המרחב האישי, במקרה זה לדעתנו יש חשיבות לכך שד"ר [REDACTED] היה הממונה של הגב' [REDACTED] כמעונה, היתה בידיו האפשרות לזרז שמירת המרחב האישי, לרבות ישיבה משני צדדיו של שולחן הכתיבה או המנעות מנטיעות משותפות ברכב פרטי, ומשלא עשה כן, בהתחשב ברקע הדברים, ניתן לקבל את עמדתה של הגב' [REDACTED] כי לא הבינה כראוי את גבולות הקשר ביניהם.

באופן ספציפי נתייחס גם לאירוע הטרמפ לאשדוד: על פי הפרוטוקול מהדיון השני, באירוע הטרמפ לאשדוד, אשר התרחש ביוני 2016, עם סיום התקופה שבה היתה הגב' [REDACTED] סטודנטית באוניברסיטה, הסכים המנחה לקחת במסגרתו את הנילונה לתחנת הרכבת באשדוד, לשחה פרטית שתישמר בסוד, למרות ההתנגדות הבעייתית ביניהם בעבר. בשיתה זו נחנה בפעם הראשונה ההתאהבות של הגב' [REDACTED] בד"ר [REDACTED] (על פי הפרוטוקול מהדיון השני), ורק אז אמר ד"ר [REDACTED] במפורש לגב' [REDACTED] כי איננו מעונין בקשר רומנטי ביניהם. מכיון שזוהו מעד סיום הלימודים של הגב' [REDACTED] לא נזק באירועים שהתרחשו לאחר מכן ובמערכת היחסים ביניהם בתקופה לאחר מעד זה. במהלך הדיון בתיק התרשנו כי לא ניתן משקל מספיק בהכרעתו של בית הדין קמא לכך שלא הוצבו גבולות ברורים ועקביים ביחסים בין המרצה לסטודנטית ולכן זכינו אותה מאשמת הטרדה מינית.

נימוקים לגבי חתימת מסכת רפופה של הטרדות

בניגוד למתואר מעלה, ד"ר [REDACTED] הגדיר במדויק ובעקביות את גבולות השיח כשהיה מדובר במשאם מקצועיים: בנוגע לתכונות דוא"ל, הוא דרש במפורש שתכתובת אלו יתייחסו לפוזיקטים בלבד. כמו כן, ד"ר [REDACTED] תתם באופן ברור את כמות הזמן שהיה מוכן להשקיע בעבודה משותפת עם הגב' [REDACTED] וכן את המועדים המזועזעים לכך. התעלמותה של הנילונה מגבולות אלו היא בבחינת התנהגות שאינה הולמת, ובהתחשב באינטנסיביות של העבירה אנו מגדירים זאת כהטרדה. הגב' [REDACTED] שעבדה בעבר במקומות עבודה אחרים, היתה מצופה להבין את הגבולות הנורמטיביים בחיים המקצועיים. לא מצאנו הסברים שיסללו לתמוך בעמדתה של הגב' [REDACTED] לגבי האירועים הרבים שמתוארים בחומר הראיות, כלל תכתובת מייל, צ'אט וכדומה שצרפה הגב' [REDACTED] בעצמה, אשר מתארים את מצוקתו וכעסו של ד"ר [REDACTED] כאשר הגב' [REDACTED] המשיכה בהתנהגות המטרידה. הגב' [REDACTED] העידה כי מעשיה גרמו לד"ר [REDACTED] לכעוס ולהתפרץ פעמים רבות. במקום להפסיק את המעשים המטרידים באופן מידי, הגב' [REDACTED] פגעה בשלומן של ד"ר [REDACTED] בכך שהמשיכה להתנהל מולו באופן אובססיבי ומתמשך, כלל "הפצצה" בתכתובת שגבו ממנו עומס רגשי בלתי סביר, כלל כתיבת קוד על מנת להתקשר מאות פעמים, ועוד עשרות אירועים המפורטים בחומר הראיות. התנהגות זו פגעה באופן חמור, ולאורך תקופה ארוכה, בחיי האישים של ד"ר [REDACTED] כמו גם בניהול המחקר שלו.

משום כך אנו מבטלים את הרשעתה של הגב' [REDACTED] בעבירה של הטרדה מינית ומרשיעים אותה בעבירה של התנהגות שאינה הולמת, ובעבירות הבאות בפרט:

8.1.3 התנהגות שפגעה בשלומן של מורה באוניברסיטה

8.1.5 התנהגות שפגעה בסדרי ההוראה והמחקר באוניברסיטה

8.2.2 התנהגות שיש בה אי ציות להוראות מורה/עובד באוניברסיטה הניתנות בחקשר למילוי תפקידו.